



EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za kulturu i obrazovanje

2014/2151(INI)

5.3.2015

MIŠLJENJE

Odbora za kulturu i obrazovanje

upućeno Odboru za pravna pitanja

o Komunikaciji „Prema novom konsenzusu o zaštiti prava intelektualnog vlasništva: Akcijski plan EU-a“
(2014/2151(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Silvia Costa

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za kulturu i obrazovanje poziva Odbor za pravna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja Akcijski plan EU-a za zaštitu prava intelektualnog vlasništva (PIV), a osobito naglašava važnost primjene dubinske analize u cijelom lancu nabave, pristupa „slijedi novac”, unapređivanja postupaka vlasništva, ciljane komunikacijske kampanje i usredotočenosti na povrede prava intelektualnog vlasništva u komercijalne svrhe te podupire njihovu primjenu;
2. poziva na brzo provođenje Akcijskog plana radi, prema potrebi, skore prilagodbe neophodnih mjera za zaštitu prava intelektualnog vlasništva, posebice u kulturnom i kreativnom sektoru;
3. naglašava da bi ključan cilj Akcijskog plana trebalo biti jamčenje učinkovite zaštite prava intelektualnog vlasništva koja se temelji na dokazima i ima ključnu ulogu u poticanju inovacija, kreativnosti, konkurentnosti, rasta i kulturne raznolikosti; napominje da bi se mjere poduzete radi zaštite prava intelektualnog vlasništva trebale temeljiti na preciznim, pouzdanim podacima;
4. napominje da je, premda je postojeće podatke o broju i vrsti prava intelektualnog vlasništva relativno jednostavno prikupiti i analizirati, teže provoditi istraživanja o opsegu i razmjeru povreda intelektualnog vlasništva te o njihovom odnosu s kriminalom; u tom smislu ističe važnu ulogu koju ima Europski opservatorij za kršenje prava intelektualnog vlasništva u pružanju podataka, alata i baza podataka kao potpori borbi protiv povreda intelektualnog vlasništva;
5. napominje da, u skladu s navodima Komisije, kulturni i kreativni sektori, u kojima je intenzivno korištenje pravima intelektualnog vlasništva čest slučaj, već čine do 4,5 % BDP-a, zaslužni su za do 8,5 milijuna radnih mesta u EU-u i nužni za postizanje kulturne raznolikosti ali se usto uz pomoć tih sektora pruža i snažan doprinos društvenom i gospodarskom razvoju;
6. naglašava da su u doba finansijske krize, u kojem se snažno smanjuju izdvajanja za kulturu, naknade dobivene na temelju prava intelektualnog vlasništva često glavni izvor prihoda za umjetnike i stvaratelje; stoga naglašava da bi ostvarivanje i očuvanje pravednog prihoda za umjetnike, stvaratelje i nositelje prava trebalo biti jedan od ključnih ciljeva Akcijskog plana;
7. naglašava važnost jamčenja primjene dubinske analize u cijelom lancu nabave, uključujući digitalni lanac nabave i sve ključne aktere i subjekte u njemu kao što su stvaratelji, umjetnici, nositelji prava, producenti, posrednici, pružatelji internetskih usluga, platforme za internetsku prodaju, krajnji korisnici i tijela javne vlasti;
8. naglašava važnost unapređivanja civilnih postupaka zaštite prava za male i srednje poduzetnike i pojedine stvaratelje u području intelektualnog vlasništva jer oni imaju ključnu ulogu u kreativnim i kulturnim sektorima, a često nisu u mogućnosti ostvariti

svoja prava zbog složenosti, skupoće i dužine trajanja tih postupaka;

9. podržava pokretanje ciljanih komunikacijskih kampanja za podizanje razine svijesti o gospodarskim i potencijalnim zdravstvenim i sigurnosnim rizicima povezanim s povredama prava intelektualnog vlasništva u komercijalne svrhe, osobito u mlađim naraštajima koji odrastaju u digitalnom dobu;
10. napominje da je, pri sprečavanju povreda prava intelektualnog vlasništva u komercijalne svrhe, također važno proširiti zakonitu ponudu raznolikih kulturnih i kreativnih sadržaja na internetu te povećati njihovu dostupnost; poziva Europsku komisiju da u tom smislu poduzme mjere kojima će podržati takva nastojanja i promicati ulaganja u nove konkurentne poslovne modele kojima se širi zakonita ponuda kreativnih i kulturnih sadržaja i obnavljaju povjerenje i pouzdanje potrošača na internetu;
11. primjećuje da bi također i posebice u kulturnoj i kreativnoj industriji trebalo poticati suradnju, također u vidu dobrovoljne samoobvezе, između nositelja prava, autora, operatera platformi, posrednika i krajnjih korisnika na području ranog otkrivanja mogućih povreda prava intelektualnog vlasništva; naglašava da Komisija mora u skoroj budućnosti preispitati učinkovitost takve samoobvezе i da su, po potrebi, neophodne daljnje zakonodavne mjere radi njezina nadzora;
12. naglašava da je u kulturnom i kreativnom sektoru u dijalog neophodno uključiti pružatelje platnih usluga kako bi se smanjila dobit stečena kroz povrede prava intelektualnog vlasništva u internetskom okruženju;
13. napominje da sustav za prijavu i uklanjanje sadržaja (jednog po jednog URL-a) kojima se povređuju prava intelektualnog vlasništva, ima praktična ograničenja u pogledu brzine kojom se predmetni sadržaj može ponovno učiniti dostupnim; stoga poziva subjekte u tom sektoru da počnu promišljati o tome na koji način učiniti sustav za prijavu i uklanjanje učinkovitijim na duge staze;
14. napominje da, u državama članicama u kojima je to dopušteno zakonom, blokiranje internetskih stranica, na kojima se omogućuju povrede prava intelektualnog vlasništva, putem sudske presude ima dugoročno gledajući praktična ograničenja; 15. napominje da se, u slučajevima kada korisnici počine povredu prava intelektualnog vlasništva, to katkad događa jer je teško ili nemoguće pronaći traženi sadržaj koji se na zakonit način nudi; stoga poziva na razvoj i javno promicanje širokog raspona zakonitih ponuda prilagođenih korisnicima;
16. naglašava potrebu za opsežnijim pristupom usmjerenim na pitanje kako zadovoljiti potražnju potrošača većom dostupnošću inovativne i pristupačne zakonite ponude i češćim korištenjem njome na temelju poslovnih modela prilagođenih internetu kojima se omogućuje uklanjanje prepreka za stvaranje istinski europskog digitalnog jedinstvenog tržišta ali i istodobno očuvanje ravnoteže između prava potrošača i zaštite inovatora i stvaratelja;
17. ističe da je radi inovacija, kreativnosti i konkurentnosti neophodno ostvariti značajnu zaštitu prava intelektualnog vlasništva potpuno transparentnim, sveobuhvatnim, uravnoteženim i fleksibilnim sustavom koji može reagirati brzo na sve veće izazove s

kojima je suočeno gospodarstvo utemeljeno na znanju EU-a u digitalnom dobu;

18. prima na znanje potrebu za stabilnim i usklađenim okvirom za zaštitu prava intelektualnog vlasništva i podsjeća na to da postojeći zakonski okvir ne predstavlja prepreku za razvoj sustava licenciranja na više područja; u tom smislu potiče Komisiju da primi na znanje europski jedinstveni patent i postojeću reviziju uredbe o žigovima kao i veliku fragmentaciju kulturnih i kreativnih tržišta na kulturnoj i jezičnoj osnovi;
19. ističe da bi svi akteri uključeni u lanac distribucije trebali surađivati u razvoju informacijskih kampanja uz pomoć kojih bi se potrošačima omogućilo da dobiju pristup informacijama o svojim pravima i obvezama i istodobno jednostavno pristupanje kreativnom sadržaju i korištenje njime;
20. ponavlja potrebu za suvremenim okvirom za autorska prava prilagođenim potrošačima, kojim će s promicati konkurentnost te podržavati kreativnost i inovacije jamčenjem sigurnog, odgovarajućeg i zaštićenog okruženja za ulagače i stvaratelje;
21. smatra da će se provedba učinkovitih mjera protiv svih povreda prava intelektualnog vlasništva, pri čemu se uzimaju u obzir današnji digitalni svijet i različiti načini distribucije te prava nositelja PIV-a i istodobno jamči ravnotežu između svih interesa i prava potrošača pružajući im jednostavan pristup najširem mogućem izboru zakonitog sadržaja, samo biti od koristi pružanjem doprinosa gospodarskom razvoju i rastu, zapošljavanju i stvaranju bogatstva;
22. posebno naglašava da bi u cilju postizanja značajne zaštite prava intelektualnog vlasništva sveobuhvatne informacije trebale uključivati jasan navod o vrsti prava intelektualnog vlasništva (npr. patent, žig, autorsko pravo), identitet vlasnika i, prema potrebi, status njegove valjanosti;
23. naglašava da je u cilju poticanja inovacije i konkurentnosti u sektorima koji se temelje na znanju u Uniji, na način sukladan s PIV-om, nužno da se potiče otvorena razmjena rezultata istraživanja i znanja, koji su također određeni kao ključni elementi u strategijama „Globalna Europa” i „Europa 2020.”;
24. naglašava potrebu za preciznim sustavima za otkrivanje koji će rezultirati brzim prekidom aktivnosti povreda prava intelektualnog vlasništva u komercijalne svrhe;
25. ističe da prihod stečen korištenjem pravima intelektualnog vlasništva predstavlja važan izvor vanjskog financiranja za istraživačke projekte te je stoga pokretačka snaga inovacija, razvoja i suradnje među sveučilištima i poduzećima;
26. naglašava važnost sektorskih sporazuma i smjernica za dobre prakse radi suzbijanja slučajeva povrede prava intelektualnog vlasništva; poziva subjekte u toj industrijskoj grani na razmjenu informacija o platformama kojima se pruža pristup sadržaju kojim se povređuju prava intelektualnog vlasništva i na poduzimanje koordiniranih i proporcionalnih mjera, kao što je prijavljivanje i uklanjanje sadržaja kako bi se smanjio prihod koji se stječe od takvih sadržaja i platformi; napominje da te mjere ne bi trebale uključivati izvansudsko blokiranje internetskih stranica;
27. ustraje u tome da se uspostave pravni lijekovi za platforme na koje nepovoljan učinak ima

svaka mjera koja ima finansijski utjecaj i koju su na temelju razmjene informacije poduzeli subjekti u tom sektoru radi suzbijanja povreda prava intelektualnog vlasništva u komercijalne svrhe;

28. napominje da neke „cyberlocker” platforme plaćaju svojim korisnicima prema broju zabilježenih preuzimanja njihovih datoteka, što je praksa kojom se potiče širenje sadržaja kojim se povređuju prava intelektualnog vlasništva; stoga poziva države članice da poduzmu razmjerne mjere kako bi spriječile takve prakse;
29. ističe da su „cyberlocker” platforme jedno od glavnih mesta na kojima dolazi do povreda prava intelektualnog vlasništva, iz kojih neizravno izvlače prihod s pomoću oglašavanja i/ili preplata;
30. naglašava da proizvodi kojima se povređuju prava intelektualnog vlasništva ne uzrokuju samo izravan gubitak prihoda zakonitih poslovnih subjekata nego i vode do izravnih i neizravnih gubitaka radnih mesta, narušavanja ugleda i povećanja troškova provođenja zaštite, pri čemu se usto često povezuju s organiziranim kriminalom i predstavljaju potencijalne zdravstvene i sigurnosne rizike;
31. potiče Komisiju da, pri promišljanju o tome postoji li potreba za prilagodbom zakonodavstva o zaštiti prava intelektualnog vlasništva digitalnom dobu, očuva pravednu ravnotežu među svim ključnim akterima u lancu nabave uz potpuno poštovanje Povelje Europske unije o temeljnim pravima, posebice kad je riječ o zaštiti osobnih podataka i poštovanju privatnog života, pravu na vlasništvo i pravu na pristup pravosuđu;
32. podsjeća na to da je u okviru postupka savjetovanja o civilnoj zaštiti prava intelektualnog vlasništva, koji je Europska komisija provela 2012. – 2013., utvrđeno nekoliko drugih pitanja u vezi sa zaštitom prava intelektualnog vlasništva koja nisu uključena u Akcijski plan, među ostalim poteškoće pri utvrđivanju identiteta počinitelja i navodnih počinitelja povreda, uloga posrednika u potpomaganju borbe protiv povreda prava intelektualnog vlasništva i pripisivanje šteta u sporovima o tim pravima; u vezi s tim podsjeća na to da je Akcijski plan samo početna točka u jamčenju zaštite prava intelektualnog vlasništva;
33. poziva Komisiju da razmotri sve moguće opcije rješavanja pitanja zaštite prava intelektualnog vlasništva, uključujući prijedlog konkretnijih zakonodavnih mjera;
34. ističe da se distribucija krivotvorene i piratske robe u posljednjim godinama povećala s obzirom na to da te robe jednostavno cirkuliraju na internetu; ponovno potvrđuje važnost obrazovne kampanje koju provodi Komisija kako bi podigla razinu svijesti među potrošačima, zaposlenicima i klijentima, a osobito među mladim ljudima, koje informira i obrazuje o gospodarskoj i društvenoj šteti koju izazivaju aktivnosti povreda intelektualnog vlasništva u komercijalne svrhe;
35. podsjeća na to da uključenost organiziranog kriminala u međunarodne aktivnosti povreda intelektualnog vlasništva i na veliku važnost pružanja koordiniranog europskog rješenja te jačanja uvedenih mjera revizije uz istodobno provođenje načela „slijedi novac“ kako bi se zaštitili interesi potrošača i očuvao integritet lanca nabave;
36. poziva Komisiju da provede studiju izvedivosti za europsku oznaku kojom bi se javnost

upoznalo s onim internetskim stranicama za koje se smatra da ne povređuju prava intelektualnog vlasništva u komercijalne svrhe.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	26.2.2015	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	20 9 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Emmanouil Glezos, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerervert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Fernando Maura Barandiarán, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Martin Sonneborn, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Therese Comodini Cachia, Marc Joulaud, Dietmar Köster, İlhan Kyuchyuk, Ernest Maragall, Martina Michels, Michel Reimon	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Marco Affronte, Julia Reda	